

A' ROMAI TSASZARI ES AP. KIRALYI FELSEG;
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indúlt BÉTSBÖL Szombaton 27. Septemberben 1788.

Elegyes Hadi-Tudósítások.

A' közönséges Tudósítások-szerént, ama mindenek
előtt kedves Gavallér fő Vezér Pallavitsinyó
Ur, kit a' Bétsiek, és mind azok, valakik tsak
esmerték, már ma meg-keferedett szivvel sajnál-
nak, a' napokban vett Vitéz sebeiben meg-halá-
lozott.

A' Szebeni Levelek-szerént, minekutánna az uj-
jonan meg-szállott Jassiban bizonyos Örző-Sergek
hagyattattanak volna, a' többi része ezen Táborots-
kának széllyel oszlott. Az Erdödi Húszár Sergebéli

H h h h

Obest.

Obestlájdinánt *Képiró* 6 Kompánia gyaloggal, egy Divízió Húszársággal és 6 ágyukkal *Okna* mellett telepedett-meg. Generál *Splényi* és *Muszka* Generál *Elmpt* Moldovának közepén keresztül *Foksánig* menének. Itt már igen nagy bátorságban vagyon a' mi részünkről a' dolog; ellenben, midőn meg-ment a' hire *Bukurestbe*, hogy az ezen 2 Vezér alatt edgyesült Tábor *Foksánnál* vagyon, és *Jassi* ujjonan a' kétfejű Sas' körme közé szorúlt, egész *Bukurest* meg-rezzent; Hertzeg *Mavrojénit* minden Gonosztévő társaival edgyüt borzogatni kezdette a' hideg; az egész Város körül nyakra főre készített az ujj Sántzokat, és a' Hertzegnek más nagyobb emberekkel edgyütt szaladásra nyergelt *Paripája* fel-vagyon zabolázva. A' bal-szárnya tehát az *Erdélyi Kordonnak* és *Tábornak*, mely eddig, mint leg-gyengébb, az ellenség' dühöségét leg-melegebben érzette, már most leg-jobb óltalom alatt vagyon, és a' más szárnyán lévő *Paszufok*-is minden órán tsendiséget reménylenek magoknak; mellyet adjon-is a' *Magyarok Istene!* — De a' *Vulkáni* *Paszfusz* körül, a' bizonyos *Tudositások*-szerént, 15-ezerből álló *Tábora* fekszik az ellenségnek — azonban a' *Moldovából* a' héten *Bétsbe* érkeztek-is azt erősítik, hogy az ellenség már 30 ezerből álló *Táborával* *Moldovát* meg-szállotta, és egészszen *Szászkáig* nyomult.

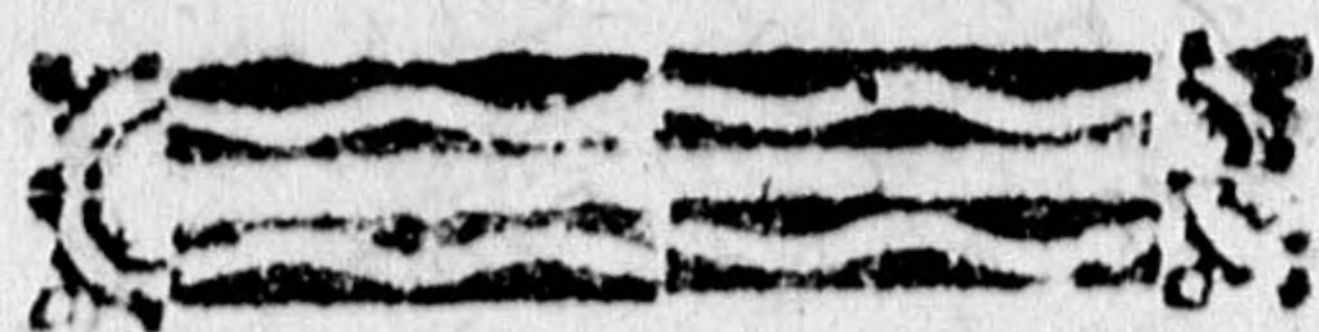
A' *Lengyel-közönséges-társaság* (el-halगतván a' tsak nem hitelt fellyül muló hireket) belső-mozgásban vagyon, és semmi-féle termést a' maga határszéleiről ki-vinni tellyességgel meg-nem enged; sőt

a' mi nagyobb, az onnan jövő idegenek azt beszél-
lik, hogy az Országban benn olly szorgalmatoson
szednek minden élésre tartozó dolgokat öszve, hogy
az idegen embernek tsak annyi Zobot sem adnak
kész-pénzért, a' mennyit egyszer lova eleibe vet-
helsen. Itt a' dolog nem a' leg-tsendesebb környül-
állások között vagyon.

Svéd-ország. Azt irtuk vala egy Tudositásúnk-
ban mások után, hogy a' *Svédek* önként keresik az
Orosz Udvarral való békelséget; de más-képpen
jönnek az ujjabb és bizonyosabb Tudositások. Az
igaz, hogy a' *Svéd* verebeknek nem sok lévén az
élés-házok előtt mit szedegetni, ezek kezdettenek a'
magok el-kezdettt dolgaikban tsendefedni; de nem
meg-szünni, a' mint hogy Aug. 17-dikén a' *Szüder-*
mannlándi Herteg a' *Sveaborgi* ki-kötő-kelyből; a'
maga hajós Sergével megint ki-indúlt, és 3 szágó-
dozó *Svéd* Fregaták egy *Orosz* Fregatát el-fogtanak,
mellyen 26 töltött ágyuk és más 100 másuva vinni
akart ágyuk és több hadi-készületek valának 100
emberekkel edgyütt. Az *Oroszok-is* egy *Svéd* hajót
fogtanak-el ellenben, mellyen 12 ágyuk valának és
Nádméznek való Nád-gyökérrel vala meg-terheltet-
ve. Itt hát nintsen még békelség, tsak a' tűz kez-
dett valamennyire bé-hamvazni, mig szerentsélebb
szél érkezik annak fel-fuvallására, és mig a' *Kapu-*
tány Balsa-is a' maga meg-rongyollott erejét megint
öszve-szedheti.

Szeben, 12-dik *Sept.*, „ Mi itt félelemben va-
gyunk: már *Brassó* egynéhányszor az ellenség' tor-
kában vólt; és ha a' Húszárok nem lettenek vólna;

bizonyosan Bratsóig hatott volna az ellenség' ereje. Ha ott, vagy a' *Vulkánnál* szerentsétlenek nem lé-
szünk, itt nem volna mit félni; mert a' *Verestoro-*
nyi Palsusnál bizonyosan bé-nem jö az ellenség, 's
nem-is fog próbálni, a' mint én az helyet jól es-
mérem, ha tsak fejét bizonyos halálra nem szán-
ta. Mindazonáltal itt a' Kormányazó-szék minden
Dikasteriumokkal edgyütt *Kolosvárra* készül, nem an-
nyira a' félelem miatt, mintsem azért, hogy ide-
sok Hadi-népet fognak szállítani. Az *Archivumok-*
ból az 1780-dik elztendőbéli *Acták* és *Levelek* mind
a' 2 *Guberniumtól*, Királyi Táblától, *Exactorátus-*
tól és *Cassáktól* előre el-küldöttek; a' többi-is ládák-
ra ugy rakattattanak, hogy hozzá-férni könnyen le-
hessen ugyan, de mihelyt parantsolat érkezik, sze-
kerekre tétethessenek és mehessenek. Az *Univerfitás*
és a' *Districuális* Tábla ekkor *Kolosvárról* ide fog
Szebenbe által-jöni.

Buda. „ A' F. Tsászár a' *Munkátsi* kerületben
eddig-volt Királyi *Commissióbéli* Titoknak *Heimbu-*
kher Károly Urat, *Beregh* és *Ugotsa* Vármegékben F.
Királyi Tanátsosnak és első V. Ispánynak tenni.
méltoztatta.

Temesvárról az iratik a' *Bétsi* Német *Levelek-*
ben, hogy a' F. M. L. *Vartensleben* Uron történt
kárt, és azt, hogy magát egészszen *Fénisig* vissza-
húzni kéntelenített, okozta egy *Durlakh* Sergebé-
l által-szökött katoná, ki született *Frantzia* vala:
ez árulta-el a' mi *Sergünknek* erőtlenebb részét. —
A' F. Tsászár és a' F. M. L. *Vartenleben* Ur Tábo-
rai, mellyek már edgyesültenek 70 ezerből állani

mondatnak.—Már az ellenség' kezében 31 Helységek
mondatnak lenni; de a' mellyeket nem égetett mind-
el, hanem csak meg-szállotta. — *Horváth-ország*ból
*Karlsbad*ból iratik, hogy midőn *Feldmarfall. Laudon*
Novit meg-szállotta volna, 2 Jantsár szökött által mi
hosszánk, kik *Laudonnak* azt a' hirt hozták, hogy
Noviban az ellenség erejének száma 8 ezerből álla-
na. Szollitt a' *Feldmarfall* 2 izmos *Horváth Ká-*
plárt, és ezen hirért mindenik Jantsárnak 75-töt mé-
retvén a' böv *nadrágra*, el-küldé őket téglá hordan;
Dubitzába, és az ágyut néki szegeztetvén a' *Novii*
Toronynak, az a' torony kétfejü *Sas-tzimér* előtt
leg-ottan kalapot emelitte, és a' Várat *Laudon* igen
kevés idő alatt meg-vevé.

Skutari és Monténegró. Ezt irják *Likából* Sept.
4-dikén: „ Örökös hálá légyen az Istennek! nem
igaz a' Májor *Vukásovitsról* tett tudósítás. Augúst.
10-dikén ugyan rá-ütött a' *Skutari Balsa Vukáso-*
vitsra *Monténegróban* a' maga *Sántzaiban*; de *Vuk-*
kásovits ötet tsúfalon vízfőz-veré, minekutánna 500
katonáinak a' *Mahumed* *Paraditsomában* asztalt te-
ritett volna, és sokkal többet véres fővel küldött
vólna-vízfőz. Maga-is az ugy nevezett *Kine Balsa*,
itt *Unokájával* edgyütt meg-sebesített. Ennek egy
Horváth el-lövén alólla a' lovát, kövel ki-rakott
(*turbán*) kontyától és egy *Pistollyától* meg-fosztá;
noha a' *Törököknél* valakinek kontyát el-veszteti
a' tsatában *infamiát* télsen. A' *Skutari Balsa* 15-ezer
forintot tett a' *Vukásovits* fejére; de *Vukásovits*
15-ezer arannyot a' *Skutari Balsájéra*. Hogy vég-
zik ezek egymás között a' dolgot meg-válik idővel.

Genuában egy Orosz Tsászári Kurir érkezék Aug. 29-dikén, a' ki olly Levelet hozza a' Tsászár-nétól, melyre 5 milliom *Skudik* rendeltetének költsön. — Ezen hón. 14-dikén *Kárlovitzban* éjtszakának idején egyszermind 4 helyeken támodván tűz, 69 házak hammuvá lettenek.

A' Fő-hadi-tanátsnak jelentése most-is halgat a' *Khotzim* meg-vételéről; hanem egy Bánátusi tsatáról beszéll a' mint itt következik.

(**) *A' Fő-Tábornak Hadi-Szálláról Ilova mel-lől Sept. 15-dikén költ:* Az ellenség, a' General Gr. *Vartensleben* Sergének jobb szárnyával által-ellenben egy dombnak tetejére, Sept. 14-dikének éjtszakáján, egy ostromló Sántzot *Battériát* készített; mihelyt ezt a' miéink észre vették, mingyárt azon Battériára ágyuzni kezdetek olly ki-menetellel, hogy 2 az ellenség ágyui közül le-döntetvén, az ő szándékjok, a' melyre nézve ezen Battériát készítették vala, füstbe ment. Ugyan itten egy más dombnak tetejére az ellenség mosár-agyukot vitt vala-fel, a' melyekből a' mi Sergünkre bombikot hajigált; de minden kárunk nélkül. Az alatt mig itten mind két részről a' tüzelés keményen folya, az ellenség lo-vagjainak egy része *Arményesből*, azon szoros úta-kon melyeken a' marhák a' hegyekre legelőre járnak, a' hegyek tetejére fel-hágván, igyekezett a' mi Sergünknek bal-szárnyát meg-kerülni: egyszermind pediglen, az ellenség feles számu gyalogjai, a' miéinknek jobb szárnya előtt lévő, és Bánátusi Szabad-seregbéliekkel meg-rakott Sántzunkra ütöt-tek, abból a' miéinket ki-vertvén, azt el-foglalták;

és annak annyi hasznát vették, hogy abból és a' mellette lévő hegynek alljából, a' mi Táborunkat apró puskákkal-is lövöldözhatték. Itt sebesített meg Generálm. Gróf *Pallavitsinyi* egy puska golyó-bis által a' bal-szeménél, Generál B. *Hutten* pedig len a' karján. Mind ezen próbái által az ellenség a' miénk jobb szárnyának háta megé igyekezett kerülni, hogy az ottan lévő Magazinumokat fel-gyújthassa, és az egész Tábort hátúlról támodhassa-meg: erre nézve a' temesen túll egy ágyu-lövésnyire a' mi Táborunknak jobb szárnyától, feles lovag és gyalog Törökök a' leg-meredekebb hegyekre fel-másztanak, *Brentánónak* egy osztályát, mely ottan *Pikéten* szélső őrizeten áll vala, olly nagy erővel támodták-meg, hogy annak meg-kellett futamodni, és a' maga ágyuit az ellenség kezébe hagyni; de ezen ágyuk tsak kevés szem-pillantásokig valának a' Törökök kezénél, mert egy tsoport *Gréfen* Húszárok éppen jókor érkeztenek segítségre, ezek az ellenséget visszaverték és az ágyukot ismét visszavették. Azután a' *Brentánó* Osztálya egy osztály *Nádasdiéval* szaporitva, ismét elébbeni helyére állott szélső vigyázatra, *(pikétre)* Az ellenségnek a' mi Magazinumunk' fel-gyújtására, és a' Tábornak háta megé kerülésre törekedő szándéka-is, a' Temes mellett lévő *Battériánkról* jó móddal botsátott tüzelés által semmivé tétetett; sőt a' mi ágyuink által igen számofon hullottak a' Törökök. Részünkről estenek-el halva, a' *Stráfamesteren* alóll szám-lálva *Tertziből* 3, *Brenlánóból* 2, *Gréfenből* 9, és 8 lovak: meg-sebesültek pedig ezek: *Tertziből* Fel-

Hadnagy *Bubna* és 16 köz-legények, *Brentánóból* 5, *Gréfenből* 13, *Vürtembergéből* 2, *Reiszkiéből* 4, mind öszve 41. — *A' Zemlini Táborból* Sept. 14-dikén költ: *A' közelebb múlt jelentéshez még ezt tóldja* Generál *Báró Gemingen*, hogy az akkor említett tsatában el-esett *Törökök* közül már 197-ten *a' tsata* helyén el-temették: az ugy nevezett hadi Szigetben *a' Törökök* által készült *Battéria-is* már el-rontott. *A' mi Szabad-fergeseink* itten szüntelen hozzák *a' fogoly Törököket*. *A' Török Jobbágyoknak* mi hozzánk való által-szökése és költözködése most sem szünik: közelebbről Sept. 11-dikén-is *a' Jagodina* vidékéről 90 familiák jöttek által minden hozzájok tartozó dolgokkal. *Szémendriából* *Ali Basa*, 3400 *Törökökkel* Sept. 4-dikén *Belgrádba* jött; helyébe pedig *Belgrádból* 3-ezer *Spáhi* mentenek.

A' Horváth - országi Táborból *Novi* mellől Sept. 13-dikán költ: El-küldvén Vezér *Báró Laudon* *Novi Vára*hoz Generálm. *Klebeket*, maga-is *Laudon* azon *Vár*hoz ment, azt *Sergeivel* egészen körül vette, és *a' lehető ki-ütések* ellen *Sergeit* ottan jó *Sántzok*-ba vette. Sept. 10-dikén az ostromló *Sántzokot-is* készítettetni kezdette 13-dikban már minden ostromhoz szükséges *Sántzok* készen vagynak. Ha már *a' Noviban* lévő *Törökök* önként magokat fel-nem adják, *a' Laudon* ostroma el-fog kezdödni. (**)

Minden-féle külső Levelekből szedett jegyzések.

Némellyeknek szám-vetések-szerént, *a' rend - kívül* való hadi-költségek ezen esztendőben *Augustus*-nak 1-ső napjáig 30 millio 500-ezer forintokra mentenek

tenek vala. — Prágából a' *Kinszki Ferentz* Sergéből 2 Batalion; Olmitzból a' *Sröder* Lájbbatalio-
ma, Morvából *Svalise* Regement útban vagynak
Béts-felé, hogy az itten lévő Hadi-népet fel-váltsák;
kik egyenelsen a' Bánátusi Táborhoz indulnak, mi-
helyt ezek ide érkeznek. — A' *Zemlini* számvetés-
szerént ezen esztendőben csak betegségben 17-ezer
fegyveresek hóltanak-meg a' mi Nagy Táborunknál.

Konstántzinápoly. „Valamely nagy meg-elége-
déssel vagyon a' *Divány* a' *Nagy Vezérnek* még
eddig a' szárazon tett hadi-viselet dolgaival, szintén
olly békételen a' *Kapután* Bafának a' Tengeren e-
sett szerentsétlenségével. Ezen ősz szakállú öreg
Tengeri Vitéz maga-is olly békételen magával és a'
maga szerentsétlenségével, hogy egy maga hajós
Kapitányát fel-akasztatott, edgynek fejét vétette és
edgyet maga tulajdon kezével lött agyon; mivel
a' maga szerentsétlenségét egyenelsen ezeknek tu-
lajdonítja. Azonban ne-gondoljuk, hogy a' *Kapu-
tány* Bafa, némellyeknek tudósítások-szerént *Várná-
nál* földoztatná meg-törődözött hajóit; még előbbe-
ni hajós Sergénél sokkal nagyobb hajós Sereggel úsz-
kál a' Tengeren ide 's tova, és mintha a' Tenger
maga önként termené az ő hajóit, minden romlott
hajóji helyett azonban kettő termett. *Auri Sacra
fames &c.*! Mit nem tselekezik *Neptunus*-is kész-
pénzért! — A' mi tsendes szigeteinkben, azt mond-
ják a' *Londoni* tudósítások, tsendes indulattal nézik
távulról a' meszszebb harapadó tüzet, és csak azt
lesik, ha valyon még-is meszszebb terjedé, vagy
meg-szünik. A' mi első Ministerünk *Pitt*, szól a'

Londoni Iró, nem akar ezen szomorú játékban főszemélyt játszodni. Ha Pruszszia és Hollándia belékeverednék-is, egyebet mi nem tselekednénk, hanem csak a' frigy-kötés-szerént ígért segittséget adnók-meg, mely már egészszen készen van az indulásra. — Az ujjab Berlieni Tudositások-szerént, mellyek ezen hón. 9-dikén egyenesen Berlinből költenek, Generál *Möllendorf* minden tiszteket, kik a' *Potzdami* hadi-próbán jelen-valának, magához hivatta, és ezeknek a' Királyi parantsolatot fel-olvasta, mely ez: hogy leg-ottan a' magok Regementjeikhez menyenek és 8-dikban minden Tisztek Berlinben a' *Parolán* jelennyenek-meg; a' magok Táborig lovaikat és más készületeiket olly kézzel tartásák, hogy a' parantsolatnak vételével egy pertzbe indulhassanak. Itt Berlinben bizonyosnak tartatik, hogy a' *Pruszsiában* és *Pomeriában* fekvő Sergekből 60-ezer fő a' Lengyel határ-szélekre útat, és ott egy Kordont fog vonni, hogy a' Pruszszus falukat és Városokat a' Lengyel bé-ütésektől óltalmozzák, a' jelen-álló Lengyel-országgyűlés alkalmatosságával.

A' F. Császár az *Erdödi* Húszár Sergénél Obest-lájdinánt *Képiró* Urat, és Májor *Devkhikhet* az Erdélyi második Oláh Határnokok Seregnél, az 31-dik Aug. Moldovában tett különös Vitézségekért, az elsöt ugyan azon Sergeknél Obesteré, a' másodikot pedig Oberstlájdinántá tenni méltoztatott. — A' Khotzimi külső határookban ollyan magos ostromló hányást raktanak a' miénk, hogy a' Vár falainál magosabb lévén, az egész Városnak minden útlzáin lévő Törököket láthatni. Az éhség itt csak
ugyan

ugyan nem olly rend-kivül való a' mint gondoltuk; leg-alább az ottan ottan esett tsatákban le-vágattott Törököknek kövér nyakokon még eddig semmi rend-kivül való szükséget nem lehet tapasztalni,

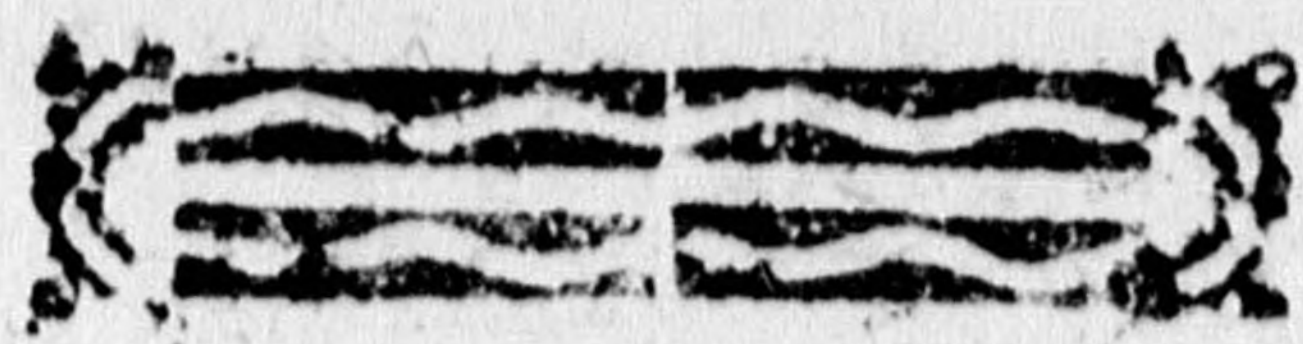
A' Tsászárnak a' Fő-Hadi-Tanáts Praefeséhez Gróf *Hadikhoz* küldött tulajdon keze irása-szerént, nem tsak a' Tseh-országban, és Morvában lévő, és még 40-ezer emberre telő Seregnek kell lenni, rész-szerént Magyar-országba rész-szerént Erdélybe, hanem még azon-kivül, minden örökös tartományokban ujjabban mindeneknek bé-kell irattatni, ez a' szerént a' bé-iratás-szerént nagy számú Réklutáknak kell szedettetni. Ugyan-is bizonyos dolog az, hogy a' Török Tábor sokkal számofabb a' miénknél, minthogy a' Konstantzinápolyból jövő hírek-szerént-is *Serviába, Boszniába, Bulgáriába*, 200-ezer lovas Török vagyon, hozzá nem számlálván az iszonyu nagy számú gyalogságot.

Egy Tisztnek Levele, a' ki, a' Veteráni barlangban Aug. 11-diketől fogva 31-dikéig minden-féle vizontagságokon jelen vólt. Ezen barlang felett a' hegynek tetején Aug. 11-dikéig állott a' *Bresénuill (Brechainville)* Batalionja, benn a' Barlangban áll vala az Oláh Határnokoknak egy Kompániája Kapitány *Mahováttzal*; de ezen napon, a' mint már meg-iratott a' *Brechainville* Batalionjának középső osztálya azon Sorompókkal körül vétetett Sántzból, melyben áll vala, 10-ezer Törökök által ki-veretett és egészen le-aprítettott, tsak Kapit. *Scholderer* és Zászló-tartó Báró *Elmpt* maradtak életben, kiket a' Törökök fogságra vittének. Ezen Batalionnak a'

több

több osztályjaiból a' kik meg-maradhattak, ezen barlangba húzták magokat; az ellenség pediglen a' hegynek tetejét, és a' barlangba szolgáló szoros ösvényt el-foglalván, felyülről minden-féle fegyverrel lövöldöztek mi réánk, kő-sziklákat ontottak, tüzes és nehéz szagu füstölő dolgokkal igyekeztenek bennünket ott benn meg-fúlasztani. A' Duna vizére ki-néző nyilásában ezen Barlangnak valának két Santzainkban 10 ágyuk, mellyekkel a' Török-hajóknak a' Dunán fel-jövetelét akadályoztattuk: minden naponként igyekeztenek mintegy 35 Sajak, melyeknek mindenikén 3 ágyuk és 100-ig való Törökök valának, a' Dunán fel-jöni; de a' mi tüzelésünk által mindenkor meg-akadályoztattak. Az alatt mig az ellenség itten minket minden ki-gondolható módon nyomorgatott, egyéb dolgokban-is a' barlangban szükséget szenvedtünk; táplálásunkra szalonnánál és daraboson örlött vagy tört szitálatlan szegény liszt-nél egyéb nem vala, melyből hamu alatt pogácsákat fonnyasztottunk, minthogy a' főzésre edényeink nem valának: betegjeinknek és sebeseinknek sem orvosság sem orvos; az apró bogarak meg-szaporodtak vala körülöttünk, egy szóval minden körülállásunk végső veszedelmet mutatott. A' Törökök Leveleket hánytának-bé Olofz nyelven írva mi-hozzánk, mellyekben a' barlangból szabados ki-költözéft ígértének, ha magunkat és azon szoros helyet fel-adnók; de nekünk még reménységünk lévén segítséghez, a' mely a' hegy tetejéről az ellenséget el-kergetné, az ő ajánlásokat meg-vetettük: hoztának-is ugyan mi-nékünk 2 hajók tüzi töltéft és éle-

séget, de a' segittség lett volna leg-szükségefebb, a' pediglen ki-maradott. Utóljára sötét éjtszakák következvén, ezen sötétséget a' Törökök hasznokra fordították, és Sajkáikkal a' Dunán fel-indultak; mi hallottuk az ő tsendes evezéseket, a' viznek tsendesen tsapdosását, de nem lehetett 3 lépésnél tovább látni a' viz színén-is a' felhős szeles sötétségben, tsak ugyan olyan kemény ágyuzást tettünk feléjük, hogy rengettek a' kö-sziklák beléje; edgyet az ő Sajkáikból öszve-is lövöldöztünk, de ketteje fel-ment bántodás nélkül. Következendő éjtszakán hasonlóúl 2 óránál tovább szüntelen ágyuztunk, azon kívül hogy valamit láttunk volna; ekkor-is egy-néhány Sajkák előttünk keresztül eveztenek. Ekkor minden-felől el-rekesztetett a' mi hozzánk jöhetésnek útja, a' barlangon alóll 30 Török Sajkák, fellyül-is már egy-néhány, fejünk felett a' hegy tetején az ellenség mint meg-annyi öldöklő angyalok állanak vala; éleségünk még 4 napra való lett volna, de a' tüzi-töltésünk tsak egy órányi ostromra vala elegendő. Ilyen környülállások között kívül belől szorongattatván, még egyszer meg-kinála minket az ellenség a' *pardonnal*, ha fegyvereinket le-rakjuk. Ekkor két Tiszteket Követekül ki-küldénk ő hozzá-jok, hogy a' magunk fel-adásáról végezzenek: ezek által kértük fegyvereinknek-is el-vihetését, de tsak a' Tisztjeinknek és az ágyusoknak engedtetett-meg hogy kardjok oldalokon maradjon, a' több Népnek fegyver nélkül igérték szabados el-mehetést. Már ekkor kéntelenek vóltunk vagy ezen ajánlást vagy a' halált vállalztani; meg-mutatták a' Törökök a

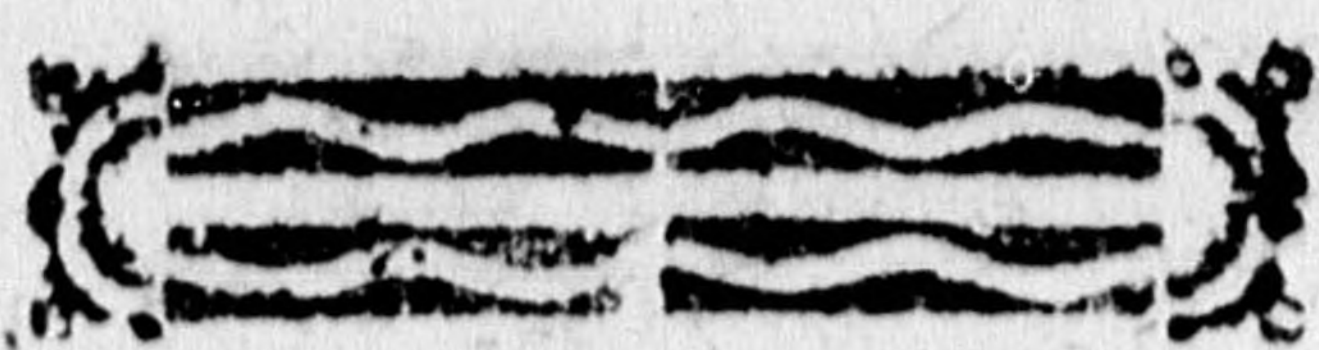
mi

mi Követeinknek azon készületet, melyet a' barlangnak erőszakos ostromlására tettenek vala, és szándékoztak következendő napon akár mennyibe kerüljön, a' barlangba minden-felől bé-rohanni ha magunkat most fel-nem adnók. A' mi Követeinkel egy Bafa, egy Sekretárius, és némely kísérő Törökök bé-jöttenek a' Barlangba, ottan a' fel-adásnak tzikkellyei meg-irattak, hogy tudnillik 21 napokig magunkot vitézül óltalmaztuk, és az éleségnek és tüzi-töltésnek szüksége kényszerített a' feladásra: az ágyuk és tüzelő fegyverek által adatának, és a' mi ki-költözésünk következendő reggelre határozottatott. A' mi költözésünk előtt kevés idővel által jött egy Sajkán a' Török Fő-Vezér-is, vagy a' mint mások mondják a' *Ruméliai Beglerbegh*, egy fejr szakállu 70 esztendő ember, talpig fejr köntösben, veres konty a' fejrén, aranyos övvel, merő arany és kövekkel rakott markolatu kard és hansár-kés lévén az oldalán. Midőn ezen Vezértől el-bútsuztunk, azt tolmátsoltatta mi-nékünk hogy légyünk egészségben, és minden félelem nélkül induljunk, mert ő már olyan rendelést tett, hogy semmi bántodásunk ne-légyen. A' miéinknek száma mintegy 700-ra tölt, a' kik 2 óra alatt alig tudtak edgyenként azon a' vad-ketskének való meredek ösvényen a' barlangból a' hegyre ki-mászkalni. Még a' barlangnak ösvényén egy *Arnot* meg-ragadta egy *Brechainvilli* Tisztnek a' kardját, és akarta azt erővel el-venni, a' Tiszt nem engedte, az *Arnot* pedig fegyverét a' Tiszt melyének szegezvén, erőlteti vala hogy adná által; ezen Arnotot két Tö-

rökök el-fogván, igérek, hogy mingyárt meg-fognák büntettetni, a' szoros parantsolatnak által há-gásáért. Midön mi a' hegy-tetejére érkeztünk vól-na, mind a' lovas mind a' gyalog Törököket sor-ba állva találtuk; ezeknek kezeikben bör palatzkok valának friss vízzel meg-töltve, melyel a' mi kato-náinkot szivelen kínálák, barátságos kezeket nyuj-tának, és minden jókot kívánának. A' Basájokat a' földön ülve találtuk; ezt mi Tisztekül magunk meg-hajtásával köszöntvén, maga körül a' földre le-ültetett, minket Káféval kínálattott, és a' kiknek közüllünk dohányozni tettett, azoknak pipákat töl-tetett. Itt a' Basa meg-kérdezé, hogy az Arnot mellyik Tiszttől akarta erővel el-venni a' kardot, és meg-tudván hogy azon Arnota több All-Tisztek-től-is a' kardot el-vette vólna, azoknak kardjokat vizsgálva-adatván, igéré hogy még ma az Arnotot ha-lállal fogná meg-büntetni. Mintegy 1-órai nyuguvás után a' Basa a' mi Tisztjeinknek lovakot rendelté-te, maga a' Basa 200 lovas Törökökkel minket 2 óráig kísere, ottan ismét meg-állván mi-nékünk Ká-fét készittete; a' mi katonáink kozott kenyeret osz-togattata-ki; és midön mi-töllünk barátságoson el-bútsuznék, fogadá, hogy a' mennyiben rajta áll, igyekezik a' mi régi barátságunknak vizont helyre állítását a' Portánál munkálódni, és minket-is ugyan arra kére: azután maga a' Basa vizsgálva-térvén, minket 20 Török által *Svinitz*ig kísértete, a' hol némely Szabad-sergefeinkel találkozánk. Ezen Tö-rököknek mutatott felebaráti-szeretetjük, akár melly Keresztyén Nemzetnek-is tiszteiségére szolgálna; ma-gunk

gunk-is előre tartottunk tölle, hogy nem állnak szavoknak, de valójában többet tselekedtek mint ígérték vala. Nevezetesen meg-jegyzésre méltó az: hogy ezen útavasunkban egy köz-emberünk meg-betegesedvén, már tsak alig lephetik vala; ezt egy lovas Török meg-látván, önként a' maga lováról le-szállott, azon katonának a' lóra fel-ülni segített, és maga az egész útban gyalog kísért minket. Ezt egy Pogány tselekedte! Nem elég vólna-é ez egy Kereszténytől-is? Annyival inkább Pogány ellenségtől igen sok.

Tudósítás.

Ha azt találná a' mi Magyar Kurirunk mondani, hogy még olyan Olvasok-is vagynak, kik nem hogy ezen vége-felé járó esztendőre, de még a' múlt-ra sem fizetnek, talám meg-szégyellencsek egynéhányon magokat; azért — de hogy beszél ilyen vastagon — kéri sőt inkább a' maga Olvasóit, hogy a' kik még a' *Deres* abrakjával hátra maradtak, azt 14 napok alatt, magához a' Kurir Irójához, mint a' ki már ezekért a' Posta-pénzt le-tette. felküldeni el-ne mulassák; mert a' *Babot* nem tsak a' *leviért* főzik.